

Fleksibel tariff er viktig for elektrifiseringen

Transmisjonstariff – fleksibel tariff (UKT)

Hovedbudskap

- Fleksibel tariff / "utkoblar tariff" (UKT) er et viktig virkemiddel i elektrifiseringen fordi det gir et effektivt alternativ til investering i nett, men nettselskapene trenger drahjelp fra Statnett.
- Statnett må forlenge UKT i sin nåværende form, subsidiært forlenge overgangsordningen i 3-4 år frem til fleksibilitetsmarkeder er reelt alternativ.
- UKT er ikke til hinder for utvikling av fleksibilitetsmarkeder fordi fleksibilitetstilbydere kan selge samme ressurs i markedet så lenge ressursen ikke er brukt av nettselskapet.

Bakgrunn

- Elektrifisering og tilknytning til kraftnettet av mye nytt forbruk, krever økt fleksibilitet i kraftsystemet. UKT er et effektivt virkemiddel for å belønne fleksible kunder som kan bruke overskuddskapasitet i nettet og bidra til å redusere last når det er trangt i nettet. Denne fleksibiliteten bør beholdes inntil markedsløsninger representerer et reelt alternativ.
- UKT gir redusert nettleie til fleksible kunder som kan koples ut når det er trangt i nettet og nettselskapet har behov. UKT gir dermed alternativ til investering i nett fordi nettselskapet kan dimensjonere nettet lavere enn hvis alle kundene var på ordinær tariff.
- Statnetts styre vedtok å fase ut UKT fra 2022 og med en halvering av "rabatten" på nettleien i 2021. Mange nettselskap har benyttet Statnetts tilbud av UKT til kunder i sitt nett, men vil med en utfasing ha begrenset mulighet til å videreføre ordningen i samme omfang.
- Det har vært hevdet at UKT "låser inne fleksibilitet" og at det dermed hindrer utvikling av markedsløsninger for fleksibilitet. Det er ikke riktig. En fleksibilitetsressurs kan bys inn i markedet selv om den ligger på UKT, bare den ikke er aktivert for den samme timen. Det betyr at en forbruker på UKT kan agere i kortsiktige fleksibilitetsmarkeder, så lenge den er tilgjengelig dersom nettselskapet har behov for utkopling etter avtalen om UKT.
- OED har på høring (til 2/12-20) nye vilkår for tilknytning som lar kunder og nettselskap inngå avtale om utkopling. Dette kan spare investeringer i nett, kunden slipper anleggsbidrag, og tilknytningen skjer raskere. Det er godt nytt for elektrifiseringen. De nye vilkårene er ikke til hinder for videreføring av fleksibel tariff, UKT.

Nøkkeltall / Fakta

- UKT belønner fleksible forbrukere med lavere nettleie.
- Statnett vedtok utfasing fra 2022 med halvering av rabatt fra 2021.
- Nettselskap vil ha begrenset mulighet til videreføring.
- Fare for at vi mister fleksibilitet i kraftsystemet.

Eksempler

- Oslo Havn/Kielferga ble koblet til med redusert anleggsbidrag mot vilkår om utkopling. Ved tilknytning på ordinære vilkår ville det medført investeringer på 4-5 millioner kroner, med oppgraving av veiene fra havna til Solli Plass som er nærmeste trafostasjon. Tilknytningen ville følgelig også tatt lengre tid.
- Fortum Varme har ca. 400 MW installert effekt i elkjeler i Osloområdet. Disse kan koples ut når det er høy last (når det er kaldt om vinteren og høyt forbruk i Oslo). Ordningen med UKT har muliggjort investering i elkjeler. Denne ressursen representerer et effektivt energilager for kraftsystemet.

Mer informasjon

- Energi Norge om UKT: "Frykter at elektrifiseringsgevinst uteblir" – <https://bit.ly/UKT-elektrifisering>
- Brev til Statnett om UKT fra flere organisasjoner: <https://bit.ly/UKT-Statnett-brev>

13. oktober 2020